

هوارد فاین

کتی بایارد

جاناتان رید

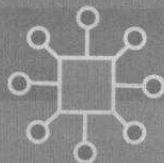
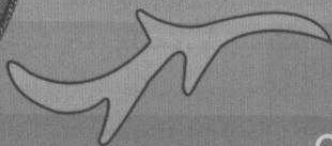
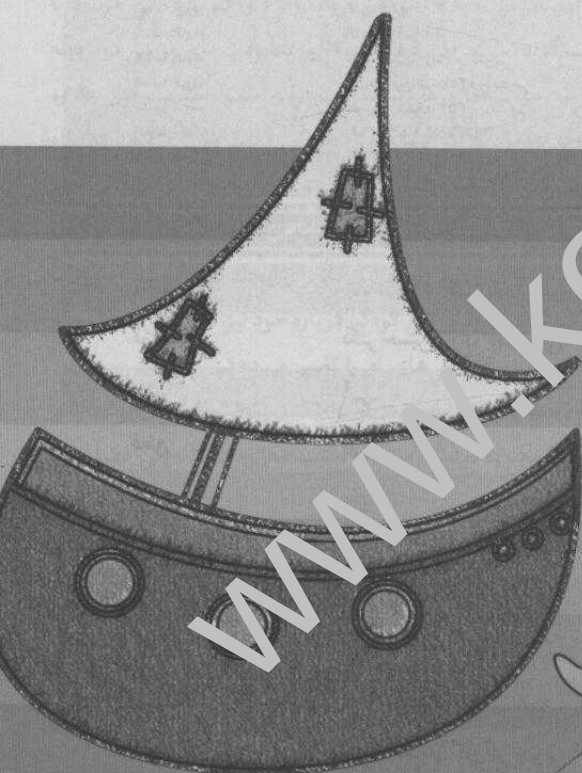
توان بخشی عصب روان شناختی کودکان

مبانی نظری و راهنمای عملی

دکتر حسین ارغ

دکتر علی اکبر شریفی

دکتر شکوفه موسوی

آییز

د: جهان، ۱۹۶۵-م	راهنمای عملی و راهنمای عملی/جانانان رد، کتی پایارد، هوارد فاین
Reed, Jonathan	عنوان و نام پدیدآور
توان بخشی عصب روان‌شناختی کودکان (مبانی نظری و راهنمای عملی)/جانانان رد، کتی پایارد، هوارد فاین	مشخصات نشر
ترجمه حسین زارع، علی اکبر شریفی، شکوفه موسوی	مشخصات ظاهری
تهران: آیز، ۱۳۹۶.	شابک
د: ۲۹۴ص، جدول.	وضعیت فهرست نویسی
978-964-970-611-5	یادداشت
فیبا	یادداشت
عنوان اصلی: a. Neuropsychological rehabilitation of childhood brain injury	موضوع
practical guide, 2015	موضوع
نمایه:	موضوع
مغز- و زخمها و آسیبها- بیماران- توانبخشی	موضوع
Brain--Wounds and injuries--Patients--Rehabilitation	موضوع
کودکان- روان‌شناسی عصبی	موضوع
Pediatric neuropsychology	موضوع
پایارد، کتی	شناسه
Byard, Katie	شناسه
فاین، هوارد	شناسه
Fine, Howard	شناسه
زارع، حسین، ۱۳۴۷-، مترجم	شناسه
شریفی، علی اکبر، ۱۳۵۷-، مترجم	شناسه
موسوی، شکوفه، ۱۳۵۷-، مترجم	شناسه
۱۳۹۶/۵/۲۹ CRAFT	روندبندی کنگره
۴۳/۱/۴۸۱۰	روندبندی دیویی
۹۰۰۸	مدیران کتابخانه‌ها، ملی

آپیز

نوان بخشی عصب و اعصاب شناختی کودکان (مبانی نظری و راهنمای عملی)

تالیف
جانا تان رید، کتی، بابا، و رد فاین

ترجمہ دکتر حسین زارع، دکتر علی اکبر ریفی، دکتر شکوفہ موسوی

ناشر
آیئر

وزیری قطع

نوبت چاپ اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۶

تیراڑ ۱۰۰۰

صفحات ۳۰۴ ۲۵۰۰ تومان

شاہک ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۰-۶۱۱-۵

تهران، خیابان کارگر جنوبی، خیابان لبافی نژاد غربی، پلاک ۲۱۵

تلفن ۸ - ۹۹۵۶۸۰۹۹

مرکز بخش کتابیران: تهران، خیابان لبافی نژاد، بین اردیبهشت و فروردین، پلاک ۲۳۸

تلف: ٦٦٤١٣٧٢ - ٦٦٤١٤٥١٥ - ٦٦٤١١١٧٣ - ٦٦٤٩٤٤.٩

WWW.Ketabiran.ir

فروش اینترنتی

سالانه ۱۰ میلیون نفر در جهان دچار آسیب مغزی تروماتیک (TBI) می‌شوند (کوهرل^۱ و همکاران، ۲۰۱۱). بر اساس مطالعات مختلف در کشورهای اروپایی، نرخ بروز سالانه TBI، ۲۳۵ مورد در ۱۰۰۰۰۰ نفر تخمین زده شده است. در ایران نیز آسیب مغزی تروماتیک از نظر مرگ و میر دارای رتبه دوم است و یکی از علل ناتوانی‌های طولانی مدت و از کارافتادگی در افراد زیر ۲۴ سال شناخته می‌شود.

در ساله‌های اخیر، آسیب مغزی تروماتیک در کودکان، توجه زیادی را از طرف خانواده‌ها، آموزش‌گیرندگان، افراد شاغل، در مدارس، پژوهشگران و سیاست‌گذاران، به خاطر هم میزان وقوع و هم بار مالی مرتبط با آسیب در نوردی، کودک، نوجوانی به خود جلب کرده است. طی دهه‌های اخیر پیشرفت‌های بزرگی در زمینه علوم اعصاب از جمله درک مکانیزم و تأثیرات آسیب مغزی کودک صورت گرفته است. آسیب مغزی علاوه بر تأثیرات آنی عصب‌رسانا، می‌تواند منجر به مشکلات عملکردی طولانی مدت شود. شواهد فزاینده نشان می‌دهد که پیامدهای بلندمدت آسیب مغزی کودک بسیار چشم‌گیر است و در افزایش خطر ارتکاب جرم یا حبس شدن، نمرات پایین‌تر در مدارس، بی‌کاری و بی‌خانمانی سهیم است. آسیب مغزی همه‌بخش‌های زندگی کودک را به صورتی تغییر می‌دهد، هیچ آسیب دیگری نمی‌تواند این تغییر را ایجاد کند. در کنار تغییرات فیزیکی و موقعیتی مرتبط با آسیب دیدگی بدنی، شدت، تیرگی درونی کودک درباره خود نیز تغییر می‌کند. آسیب مغزی، دیدگاه فرد نسبت به جهان، طرز فکر، احساس و واکنش‌های او را تغییر می‌دهد.

درک ما از چگونگی کمک به بهبود این تأثیرات بسیار اندک است. اگرچه، اکنون پژوهش‌هایی وجود دارد و متخصصان بالینی در حال توسعه رویکردهایی برای کمک به کودکان مبتلا به آسیب مغزی هستند ولی فضا برای تلاش در این زمینه وجود دارد.

در چند دهه اخیر، استفاده از روش‌های توان‌بخشی شناختی برای کمک به بیماران دچار آسیب‌های شناختی در جهان بسیار گسترش یافته است. توان‌بخشی شناختی، مجموعه‌ای از فعالیت‌های درمانی طراحی شده برای بهبود عملکردهای شناختی فرد است که بر پایه ارزیابی و درک اختلالات مغزی و رفتاری بیمار است.

مهمترین آثاری که به زبان فارسی در حوزه توان‌بخشی شناختی ارائه گردید عبارتند از: توان‌بخشی حافظه (ویلسون؛ ترجمه زارع و شریفی، ۱۳۹۳) دستنامه توان‌بخشی عصب روان‌شناختی کل‌نگر (بن-یاشای و دیلر؛ ترجمه زارع و شریفی، ۱۳۹۴) کتاب کار آسیب مغزی (پاول؛ ترجمه زارع و موسوی، ۱۳۹۵) و مبانی نظری و راهنمای عملی توان‌بخشی عصب روان‌شناختی، ویلسون و همکاران، ترجمه زارع و همکاران (۱۳۹۶). در مورد توان‌بخشی شناختی کودکان تاکنون کتابی در ایران منتشر نشده است و این اولین کتاب توان‌بخشی

شناختی برای کودکان مبتلا به آسیب مغزی است. این کتاب، اثر فوق‌العاده ارزشمندی برای تمام متخصصان بالینی است که با کودکان مبتلا به آسیب مغزی کار می‌کنند. نویسندگان این کتاب با ویراستاری جاناتان رید، کتی بایارد و هوارد فاین به خوبی توانسته‌اند آخرین دستاوردهای توان‌بخشی شناختی در کودکان مبتلا به آسیب مغزی را به صورت منسجم گردآوری و ارائه کنند.

این کتاب در پنج بخش و ۱۳ فصل تدوین گردیده است. بخش اول شامل یک فصل (فصل ۲) به بررسی پیامدهای عصب روان‌شناختی آسیب مغزی در دوران کودکی می‌پردازد و به مشکلات پیش روی کودکان دچار آسیب مغزی و مشکلات تحولی که در ارزیابی باید در نظر گرفته شوند می‌پردازد.

بخش دوم شامل دو فصل است که به بررسی رویکردهای ساختاریافته توان‌بخشی اختصاص دارد. فصل ۳ به روش‌های یک مداخله‌ای آنلاین برای کمک به خانواده‌ها برای بهبود مهارت‌های حل مسأله، ارتباطات و مدیریت استرس در نوجوانان دچار آسیب مغزی می‌پردازد. خلاصه‌ای از شواهد رویکردهای حل مسأله خانوادگی ارائه شده است. خلاصه‌ای از محتوای جلسات همراه با برنامه‌های کاربردی با استفاده از یک مطالعه موردی ارائه شده است. این فصل به‌طور مفیدی نشان می‌دهد که چگونه می‌توان از فن‌آوری برای تشویق خانواده‌ها به شرکت در جلسات استفاده کرد. فصل چهارم مداخلات رفتاری خانواده را برای مدیریت کودک دچار آسیب مغزی شرح می‌دهد. نویسندگان برنامه‌ریزی‌های تدریجی را برای مدیریت برخی مسائل رفتاری مطرح می‌کنند و این شیوه را با درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد برای بهبود بهزیستی روان‌شناختی والدین ترکیب می‌کنند. کاربرد این روش در صورت مطالعه موردی نمایش داده شده است. بازبینی مداخلات شناختی ارائه شده در فصل ۵ هر یک با یک مثال مداخله مفید به متخصصان بالینی کمک می‌کند با زنجیره‌ای از مشکلات شناختی که باید درمان شوند آشنا شوند.

فصل ۶ به وضوح شواهد پایه و چالشی مرتبط با مدیریت رفتاری کودکان مبتلا به آسیب مغزی و استفاده از کنترل پیشایندها را به صورت مفصل مطرح می‌کند. در ادامه به صورت جامع‌تر یک رویکرد مداخله‌ای ارزشمند و آموزنده بر اساس راهبردهای موجود و تجربه بالینی نویسندگان معرفی می‌گردد.

این فصل راهکارهای روشن و مشخص برای کار مشارکتی با خانواده‌ها در تدریس مداخله و ارزیابی فراهم می‌کند رویکردی برای کار با کودکان مبتلا به آسیب مغزی که مشکلات هیجانی و رفتاری را تجربه می‌نمایند. بخش سه شامل دو فصل مرتبط با ارزیابی نتیجه و تغییر در توان‌بخشی عصب روان‌شناختی کودک است. فصل ۷ مسائل معناداری در ارتباط با ارزیابی پیامد آسیب مغزی برای کودکان و خانواده‌های آنها با استفاده از هر دو روش کمی و کیفی مطرح می‌کند. این مسئله مورد بحث قرار گرفته است که کودکان باید در مذاکرات در مورد مراقبت بهداشتی شرکت کنند و مداخلات مناسب سن کودک در محیط‌های مورد پسند کودک ارائه گردند.

این فصل مدل زیستی، روان‌شناختی و اجتماعی توان‌بخشی را مطرح می‌کند که بر اهمیت درک پیامدهای شرایط بهداشتی از لحاظ تعامل بین عوامل جسمانی (آسیب مغزی)، عوامل روان‌شناختی (شناخت، هیجان و رفتار) و عوامل اجتماعی (به‌کارگیری توانایی فرد برای شرکت در فعالیت‌های معمول زندگی روزمره مانند

آموزش، اوقات فراغت و توسعه و نگهداری روابط اجتماعی) تأکید دارد. سرانجام این فصل در مورد استفاده از ابزارهای سنجش اثرات آسیب بر کیفیت زندگی، کارکرد خانوادگی، اجتماعی، هیجانی و رفتاری و شناختی و کارکردهای اجرایی بحث می‌کند. در فصل ۸ منطق، کاربرد و شواهدی برای ابزارهای سنجش بسیار حساس به تغییر برای کودکان در توان بخشی عصب روان شناختی و همچنین بحث در مورد ارتباط بین نظریه و عمل مطرح می‌گردد و یک مطالعه موردی روشنگر ارائه شده است.

بخش چهارم فصل دارد: فصل ۹ خلاصه‌ای از یک رویکرد زمینه‌ای و سیستماتیک به توان بخشی عصب روان شناختی کودک ارائه می‌دهد. فصل ۱۰ استفاده از درمان روان شناختی همراه با توان بخشی عصب روان شناختی را مطرح می‌کند. مدل‌هایی که تبیین مشکلات عاطفی پس از آسیب مغزی در دوران کودکی را هدف قرار می‌دهند مورد بحث قرار گرفته و یک مطالعه موردی ادغام عوامل روان شناختی و عاطفی را نشان می‌دهد. در فصل ۱۱ نویسنده با حساسیت به مایادآوری می‌کند که هدف نهایی ما در توان بخشی باید کودک محور باشد این دیدگاه بر پایه این واقعیت است و در این روش از مطالب نوشته شده توسط کودک برای کمک به آنها استفاده می‌شود تا داستان‌های توان بخشی و آسیب مغزی خودشان و اثرات آن بر زندگی‌شان، طراحی کنند. بخش پنجم در دو فصل نویسنده در توان بخشی را مطرح می‌کند. فصل ۱۲ درباره نقش اساسی عصب روان شناختی در محیط مدرسه پس از آسیب مغزی در کودکی بحث می‌کند. مسائل رایج آموزشی به طور خلاصه ذکر شده و نویسنده از فرصت‌های دیگر برای روان‌شناسان آموزشی برای آموزش در عصب روان شناسی طرفداری می‌کند. فصل ۱۳ پیوند جذاب توان بخشی با موسیقی درمانی و عصب روان شناسی در بیمارستان توان بخشی ملی ایرلند را توصیف می‌کند در این فصل خلاصه‌ای مفید از شواهد کاربرد موسیقی درمانی به همراه توضیحاتی از تجربیات کوچک ارائه شده است.

با کمال مسرت شایسته است از مدیر و کارکنان محترم انتشارات آبیژ که در چاپ و نشر این کتاب همکاری داشته‌اند تشکر و قدردانی گردد.

دکتر حسین زارع

h_zare@pnu.ac.ir

استاد گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور

دکتر علی اکبر شریفی

aliakbarsharifi@pnu.ac.ir

استادیار گروه روان‌شناسی دانشگاه پیام نور

دکتر شکوفه موسوی

Shmousavi 78@yahoo.com

استادیار گروه روان‌شناسی دانشگاه پیام نور

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۹	بخش اول: مروری بر پیامدهای عصب روان‌شناختی آسیب مغزی کودک
۹	۲ پیامدهای عصب روان‌شناختی آسیب مغزی کودک
۴۵	بخش دوم: رویکردهای با ساختار در توان‌بخشی عصب روان‌شناختی کودک
۶۳	۳ حل مسئله خانوادگی برای نوجوانان مبتلا به آسیب مغزی
۸۵	۴ تروماتیک به صورت برخط (آنلاین)
۱۱۱	۵ مداخله با ساختار رفتاری: انوارگی با والدین کودکان مبتلا به آسیب مغزی
	۵ مداخلات شناختی برای کودکان مبتلا به آسیب مغزی
	۶ کمک به کودکان مبتلا به آسیب مغزی: مسکلات رفتاری: اهمیت کنترل پیشایندها
۱۳۵	بخش سوم: ارزیابی نتیجه و تغییر در توان‌بخشی عصب روان‌شناختی کودک
۱۵۷	۷ ارزیابی نتایج در کودکان مبتلا به آسیب مغزی: چالش‌ها و راه‌حل‌ها
	۸ تعیین هدف و (مقیاس) رتبه‌دهی اکتساب هدف در
	توان‌بخشی عصب روان‌شناختی کودکان
۱۸۳	بخش چهارم: کار با پیچیدگی توان‌بخشی عصب روان‌شناختی کودک
۲۰۳	۹ چشم‌انداز بافتی، نظام‌دار توان‌بخشی عصب روان‌شناختی کودکان
	۱۰ گنجاندن درمان روانی در توان‌بخشی عصب روان‌شناختی میان رشته‌ای کودکان
۲۲۹	۱۱ حمایت روانی با استفاده از روان درمانی به شیوه روایتی
	برای کودکان مبتلا به آسیب مغزی
۲۵۳	بخش پنجم: نوآوری در توان‌بخشی عصب روان‌شناختی کودکان
۲۷۱	۱۲ نوروسایکولوژی (عصب روان‌شناختی) آموزشی
۲۸۹	۱۳ موسیقی درمانی و نوروسایکولوژی: یک رویکرد نوآورانه و یکپارچه
	نمایه